

Saksliste til programstyremøte for russisk onsdag 13.02.25

Tid: kl. 12.15–14.00

Sted: seminarrom 326, HF-bygget.

Sak 1: Godkjenning av innkalling og saksliste.

Sak 2: Godkjenning av referat fra programstyremøtet 05.09.24 (vedlegg 1).

Orienteringssaker

Sak 3

- **Nyansettelser:** Kort orientering om status for de to vikariatene.
- **Studieplanendringer:** Vi bør gå i gang med å vedta studieplanendringer som vil gjelde fra vårsemesteret 2026, selv om de først kan legges inn i EpN senere.
- **Studieporteføljeprojektet:** Kort oppsummering av IF-møte for studieadministrasjonen og fagkoordinatorerne 8. januar. For info og tidsplan for prosjektet, se [Studieporteføljen ved HF](#).
- **Studiekvalitetsarbeid:** Minner om nye retningslinjer for egenvurderinger på emnenivå. (Se sak 24/24, punkt 4 i [referat fra UUI-møtet 13.11.25](#)).
- **Ressurssituasjonen** på russisk: Kort oppsummering av fagkoordinators møte med IF-ledelsen 27. januar om russiskfagets vikarbehov i studieåret 2025–6.
- **RUSPZ132 2025.** Det blir orienteringsmøte mandag 3. mars kl. 11.00 og bindende påmelding innen mandag 24. mars.
- **Studieopphold i Kasakhstan.** Orientering om status for planlegging av et ev. studieopphold for ILOS' og våre 4.-semesterstudentene ved Al-Farabi Kazakh National University i Almaty.
- **Besøk fra UD** blir i løpet av mars, eller tidlig i april. Dato er ikke endelig avklart.
- **Åpen dag** for elever i vgs. 10. februar.

Vedtaks- og godkjenningssaker

Sak 4: Godkjenning av egevalueringer av RUS100, RUS130, RUS131, RUS301, RUS302 og treårsevaluering av RUS350 (vedlegg 2–7).

Sak 5: Forslag til studieplanendringer

- RUS121: Det forslås obligatorisk innlevering av 70 % av kursets (nå frivillige) øvingsoppgaver.
- RUSPZ132: Emnenavn foreslås endret fra Russisk språk og kultur i Russland til Russisk språk og kultur i *utlandet*.

Sak 6: Eksamensarbeid V-2025 (vedlegg 8).

Diskusjonssaker

Sak 7: Diskusjon om fagfellerapporten fra Atle Grønn (vedlegg 9).

Sak 8: Bør 70% obligatorisk oppmøte på BA og søknadsprosessen for fritak tas opp til ny vurdering?

Sak 9: Diskusjon om fellesemner, emnepakker o.a. i tilknytning til studieporteføljeprojektet.

Eventuelt

Referat fra programstyremøtet for russisk 05.09.24

Tid: kl. 13.05 – 14.10

Sted: grupperom I, Sydneshaugen skole.

Til stede: Brita Lotsberg Bryn (fagkoordinator), Ingunn Lunde, Kåre Johan Mjør, Margje Post, Erik A. Gjerstad (studentrepresentant) og Robert Graff Bakkevold (studiekonsulent/sekretær).

Sak 1: Godkjenning av innkalling og sakliste.

Godkjent

Sak 2: Godkjenning av referat fra programstyremøtet 22. februar 2024 (vedlegg 1).

Godkjent

Sak 3: Orienteringssaker

- a) *Gjensidig oppdatering om undervisning, oppmeldingstall, møtedatoer, studentrepresentanter, fagutvalg o.a.*

Underviserne på faget oppdaterte styret om undervisningen rett etter studiestart:

RUS100

Margje fortalte at 20 studenter har møtt regelmessig til undervisningen og meldte samtidig inn til studiekonsulent behov for større undervisningsrom.

RUSPZ132

Brita har vært og er i jevnlig kontakt med studentene. Studentene har hatt problemer med å logge på Mitt UiB via Kasakhstan grunnet krav om tofaktorpålogging. Det er et problem som må følges opp.

Ingunn vil spørre studentene ved gjenkomst om å holde en åpen forelesning for medstudenter; om oppholdet og samtidig kunne inspirere andre til å reise ut høsten 2025. Brita nevnte samtidig arbeidet med og kontakt med Helsingforskomiteen om oppretting av en eventuell Erasmus+ ICM-utvekslingsavtale med universitetet KIMEP i Almaty.

RUS301

Underviser har lagt opp til hybrid undervisning i emnet. Det gjør at flere kan delta i undervisningen. To av tre studenter har til nå deltatt via nett.

RUS302

Av de to vurderingsmeldte følger bare én, som ikke bor i Bergen, undervisningen høsten 2024. Antall undervisningstimer er derfor redusert, men studenten får oppfølging på obligatoriske innleveringer og hjemmeoppgaven i form av skriftlige tilbakemeldinger og nettmøter.

RUS350

Tre studenter har planlagt å levere inn masteroppgaven til vurdering.

b) Nye rutiner og regler for sensur og sensorer f.o.m. høsten 2024 (vedlegg 2).

Styret vurderte emneporteføljen opp imot nye rutiner for sensur. Det ble poengtert av flere styremedlem at man nå kan bruke to interne sensorer i RUSPZ132 og noe som ble vedtatt brukt allerede for høsten 2024 (se «sak 6»).

c) Orientering fra Institutttrådsmøtet 28. august ved Ingunn.

Ingunn viste til sak om studieporteføljeprojektet. Arbeidsgruppen har lagt fram en rapport med anbefalinger til fakultetsstyret. De anbefalte bl.a. å innføre et nytt fellesemne i første semester, flytte 200-nivå til sjette semester, innføring av emnepakker og krav om fellesemne som en del av spesialiseringen. Styret må ta stilling til om dispensasjonen for studenter som tar RUSPZ132 istedenfor SEK100/SEK600 også vil gjelde fremover. I en forlengelse av orienteringen nevnte Brita muligheten for å opprette en utvekslingsavtale med universitetet KIMEP i Almaty til bruk i fjerde eller femte semester.

Robert hadde også orientert styret om saken via russisk.if@uib.no i forkant av møtet. Kåre Johan mottok ikke e-posten og må bli lagt til i e-postlisten.

Sak 4: Høringssak

Tilbakemelding fra programstyrene til forskriftsendring om hvem som har rett til vurdering i undervisningsfire semestre. Programstyret blir bedt om å formidle sine synspunkt på eksamensnettverkets anbefalinger til HF innen 18. september. (Se s. 2–3 i vedlegg 3).

Et samlet styre uttrykte seg positive til forslaget fra fakultetet om bruk av kontinuasjons- og midtsemestereksamener, og anså det som en god ting om ressursbruken til slike eksamener kan reduseres ytterligere.

Vedtaks- og godkjenningssak

Sak 5: Godkjenning av emneevalueringer for våren 2024 (RUS120, RUS121, RUS251, RUS303 og RUS306) og treårsevalueringen av RUS240 (Vedlegg 4–9).

Alle som hadde undervist i de respektive emnene hadde lest igjennom evalueringene på forhånd. Et samlet styre godkjente alle evalueringene som nå vil bli lastet opp i Studiekvalitetsbasen.

Kåre Johan, som hadde åpnet opp for diskusjon om vurderingsformene i RUS251 og det planlagte RUS253 i sin egen vurdering av RUS251, ønsket å ta opp igjen denne diskusjonen på et seinere tidspunkt.

Sak 6: Fordeling av eksamensarbeid høsten 2024 (vedlegg 10).

Underviserne fordelte de interne oppgavene seg imellom og fagkoordinator vil kontakte eksterne sensorer. Faget vil bruke ekstern sensor i følgende emner høsten 2024: RUS350, RUS100, RUS121, RUS130, RUS131, RUS301 og RUS302. Når en fullstendig eksamensplan foreligger vil den bli sendt til administrasjonskonsulent, emneansvarlige og studiekonsulent.

Diskusjonssaker

- *Innspill til eventuelle studieplanendringer som vil gjelde fra høstsemesteret 2025.*

Det kom ingen innspill.

- *Diskusjon om retningslinjer for og prosessen omkring fritakssøknader fra obligatorisk oppmøte, samt eventuelt behov for studieplanendringer knyttet til dette (vedlegg 11).*

Robert orienterte om og pekte på utfordringer med informasjonsflyt, dokumentasjonskrav, personvern og arbeidet med å behandle søknader om fritak fra obligatorisk undervisning. I emnebeskrivelsen til RUS100 og BA-emnene har det ikke vært oppgitt at studenter kan søke om fritak fra muntlig undervisning i russisk og/eller forelesninger. Både studenter og studieveiledere ved UiB tar utgangspunkt i emnebeskrivelsen. Derfor bør alle få kjennskap til praksis om fritak og Robert mente det var behov for å gjøre rede for i emnebeskrivelsen at 1) man kan søke fritak og 2) gjøre det åpent for alle interesserte hvilke grunner som kan gi fritak (se vedlegg 11). Hvis man skal fortsette praksis med fritak må infrastrukturen endres tilsvarende og instituttledelsen med studieleder må bli involvert. Et digitalt skjema med pålogging (Bank ID) vil løse saken.

Styret diskuterte saken og så det som fornuftig å informere om muligheten til å søke fritak i emnebeskrivelsen. Programstyret vil drøfte hvordan dette kan formuleres i emnebeskrivelsene og behandle saken når disse endringene skal opp som vedtaksak.

Eventuelt

- Brita m.fl. minnet hverandre om å søke om midler til å opprette en utvekslingsavtale med universitetet KIMEP i Kasakhstan. Brita vil ta kontakt med Deirdre for å få sendt avgårde en søknad.
- Ekstern fagfellerapport fra mangler for 2023. Brita vil etterlyse den.
- Det er stor sannsynlighet for at det blir behov for vikarer våren 2025. Brita vil melde det inn til ledelsen.
- Eric kommenterte at et av rommene er for små i muntlig undervisning i RUS100.

05.09.2024/RGB

Treårsevaluering av RUS350

H 2024

Generell beskrivelse av RUS350

RUS350 er koden for masteroppgave. Studentene får individuell veiledning, men i tillegg tilbyr vi også et masterseminar (4 x 2 timer i semesteret) og muntligtimer (2 timer ukentlig). Muntligundervisningen skal styrke studentenes språklige kompetanse og forberede dem til forsvaret av oppgaven på avsluttende muntlig eksamen. Seminaret skal utvikle studentenes kompetanse i akademisk skriving, tilbakemelding på andres kapittelutkast og fungere som en felles plattform for masterstudentene på tvers av årskullene.

I denne treårsperioden har RUS350-seminaret hatt følgende emneansvarlige:

V 2022: Ingunn Lunde

H 2022: Kåre Johan Mjør

V 2023: Ingunn Lunde

H 2023: Kåre Johan Mjør

V 2024: Ingunn Lunde

H 2024: Ingunn Lunde

Muntligundervisningen ble siste del av våren 2022 drevet av Elena Lomova, høsten 2022 av Ksenija Klotsjkova og de resterende semestre av vikarer for dem, Anastasia Morozova og David Pineda. I perioder har masterstudentene også hatt tilbud om språkkafé og enkelttimer som de kan booke med assistenter (morsmålstalere) på arbeidstrening fra NAV. Det siste har vært et fint tilbud spesielt i forbindelse med forberedelsen til muntlig forsvar av oppgaven.

Undervisningsformer

Seminarene består av en introduksjon til emnet (hva er en masteroppgave, hvordan velge tema) og undervisning i skriverelatert tematikk og (prosjektbeskrivelse, problemstilling, etikk, teori og metode, siteringsteknikk, bruk av forskningslitteratur, mm.), samt fremlegging av prosjektbeskrivelser og kapittelutkast. Vi har en emneansvarlig for seminaret som står for undervisningen og organiseringen og har et ekstra ansvar for å gi studentene tilbakemeldinger, men så langt mulig deltar alle vitenskapelig ansatte på seminarer når det er presentasjoner. Emneansvarlige har vært fleksible med å flytte seminarer og tidvis legge til ekstra seminarer når studenter blir forsinket og/eller har behov for å presentere kapitler. Fire seminarer pr semester anses likevel som tilstrekkelig mye undervisning.

Det er knyttet arbeidskrav til seminaret/RUS350: to presentasjoner av kapittelutkast i 3. og 4. semester. I tillegg praktiserer vi at studentene skal presentere sin prosjektbeskrivelse i 2. semester (se også punkt nedenfor, under innspill fra ekstern fagfelle). Tekstene sendes ut til alle ansatte og MA-studenter noen dager før seminaret.

Det andre obligatoriske arbeidskravet til RUS350 er veiledning.

Muntligundervisningen består av diskusjoner av aktuell tematikk, utvidelse og trening av ordforråd, korte presentasjoner og diskusjoner av oppgavematikk, mm.

Vurderingsformer

Masteroppgave med justerende muntlig.

Studentevaluering

Det er ikke gjennomført studentevaluering av seminaret eller muntligundervisningen i RUS350 ettersom det ikke er ordinære emner, men et tilbud til studentene.

Studiepoengproduksjon

Strykprosent

Si Fra

Det har ikke vært noen tilfelle av «si fra»-rapportering.

Fagfellevurdering

Vår eksterne fagfelle i perioden, Yngvar Steinholt, vurderte RUS350 på følgende måte i 2022:

5. Evaluering av RUS-350 'Masteroppgave i russisk' (høst og vår, 60 stp).

Når det gjelder MA-oppgaven har jeg lite å tilføye til min forgjengers rapport fra 2018, som berømmer opplegget med oppgaveseminarer og den gode og faglig sterke oppfølgingen som tilbys masterstudentene. Dette er det svært viktig å bevare videre! Det er betryggende å se at presentasjon av prosjektbeskrivelse i annet semester gjøres til en obligatorisk aktivitet. Dette vil etter mitt syn ytterligere styrke oppfølgingen av studentene. Igjen er det ikke levert mange nok MA-oppgaver til å kaste lys over noen klare resultatmessige tendenser. At flere velger å skrive MA-oppgave på deltid og at det dermed kan være noe uforutsigbart når disse studentene fullfører graden, er noe vi også ser ved UiT. Det kan ikke knyttes noen direkte sammenheng mellom deltidsstudier og frafall, selv om det kan gi seg uheldige utslag i statistikken på kort sikt.

I den forrige fagfellerapporten som omhandler emnet RUS350 (fra 2018), fremhevet fagfellen, Tore Nettet (UiT) generelt ambisjonsnivået i våre masterkurs og oppfordret oss sterkt til å holde fast ved dette. Han kommenterte ellers ang. seminaret at «Dette er et utmerket tiltak som det er all grunn til å tro har gunstig effekt på masteroppgavens kvalitet. Jeg vil derfor [råde] UiB til å fortsette denne tradisjonen». Nettet foreslo også å gjøre presentasjonen av prosjektbeskrivelsen i andre semester til en obligatorisk aktivitet, for å sikre at alle MA-studenter kommer tidlig nok i gang.

Det siste ble nedfelt under «arbeids- og undervisningsformer» i emnebeskrivelsen våren 2022 og er blitt praktisert, men er ikke blitt formalisert som arbeidskrav. Dette blir gjort høsten 2024/våren 2025.

Evaluering av emnet og forslag til endringer

Et oppgaveseminar er på mange måter en kjerneaktivitet på et humanistisk fakultet. Det er mange positive sider ved oppgaveseminalet: studentene får presentere og få tilbakemelding på sine oppgaver, de lærer å lese kritisk og gi tilbakemelding, seminaret fungerer som en møteplass for MA-studentene på tvers av årskull og for MA-studentene og de vitenskapelig ansatte. Av disse grunnene oppfordrer vi alle MA-studenter, altså også førsteårsstudentene som enda ikke har startet med oppgaveskrivingen, å delta.

Det har i perioder vært vanskelig å motivere alle MA-studenter til å delta aktivt alle fire semestrene de går på MA-studiet. Dette konstaterte vi også i forrige treårsevaluering. En av grunnene er nok at flere studenter tar MA-studiet på deltid, og noen bor utenfor Bergen.

Vi kan likevel gjøre et enda bedre informasjonsarbeid ved oppstarten av MA-studiet, og oppklare og avklare forventninger tidlig i løpet. Hver enkelt veileder må også huske på å ta oppgaveseminalet med i veiledningssamtalene og i diskusjonen av fremdriften hos studentene.

Ellers er de emneansvarlige overbeviste om at seminaret utgjør et svært viktig element i MA-programmet og ønsker å opprettholde aktiviteten i sin nåværende form.

Ekstern evaluering av 1. og 2. semesteremnene på russiskfaget, UiB 2024.

Jeg takket med glede ja til å være ekstern fagfelle for russisk på UiB 2024–2027. Min interesse for oppdraget skyldes fremmedspråkernes og russiskfagets utsatte stilling i Norge (og verden) i nyere tid. Ved Universitetet i Oslo har vi ganske sikkert mange av de samme utfordringene som i Bergen, og jeg er nysgjerrig på å finne ut av hvordan dere håndterer disse. Ingen kan presentere noen fasit eller raske løsninger, og mine tanker nedenfor er ment kun som innspill som kan være verdt å diskutere, men ikke nødvendigvis ta til følge.

Bakgrunns materialet for rapporten er et møte jeg hadde med fagavdelingen i Bergen 13. juni 2024. Her hadde vi en god diskusjon og gjennomgang av fagporteføljen på UiB med blant andre Brita Bryn, Ingunn Lunde og Margje Post til stede. Jeg har fått tilsendt diverse materiale fra Robert Graff Bakkevold, blant annet årlige og treårige emneevalueringer for RUS100, RUS120 og RUS121, som jeg vil kommentere spesielt nedenfor.

Generelt om språkundervisningen

Hovedmotivasjonen for studenter som begynner på et studieløp som omfatter RUS100 (fakultativt) og RUS120 (obligatorisk), vil være å «lære russisk» (ikke «lære om russisk språk», som det litt misvisende står på en ellers utmerket presentasjon av russiskfaget på UiBs nettsider). For å nå dette målet må studenten også ta RUS130 (og fullføre en BA). Etter min vurdering er et mål på om studenten «har lært russisk», at man kan si at studenten er «operativ» i språket. Det betyr at studenten lett kan orientere seg i russisk skriftlig og muntlig, med hovedvekt på passive språkferdigheter, og kan bruke sin russiskkunnskap i arbeidslivet.

For å være i rute til å bli «operativ i russisk», slik vi uformelt bruker begrepet på UiO, og med min erfaring som sensor fra UiB, vil jeg anslå at studenten med dagens eksamensordning bør ha karakteren B på RUS130.

Statistikken viser at de færreste som begynner på RUS100, ender opp med A eller B på RUS130 og går videre til enda mer avanserte kurs. Spørsmålet er om man kan gjøre noe for å bedre statistikken, slik at flere etter endt studieløp kan si at de «har lært (passiv) russisk».

Et første spørsmål er om russiskundervisningen bør skille tydeligere mellom aktive og passive språkferdigheter. Russiskfaget er i en spesiell situasjon ved at aktive språkferdigheter i dag er mye mindre etterspurt enn for bare 5-10 år siden: De færreste av våre studenter vil kunne reise til Russland og bruke språket aktivt. De færreste studentene vil noen gang ha behov for å oversette en tekst til russisk eller aktivt og selvstendig produsere en tekst på russisk (dette gjelder alle fremmedspråk). Slik tekstproduksjon gjøres nå mye mer effektivt og bedre av KI-verktøy, også til privat bruk. Men våre studenter vil ha behov for effektivt å orientere seg passivt i KI-generert russisk tekst og generelt i russiskspråklige kilder. Bør undervisning og eksamen i større grad innrette seg mot effektivisering av passive språkferdigheter, slik at vi sørger for at gjennomsnittsstudenten raskt kommer opp på et akseptabelt nivå, der hen opplever en reell mestringsfølelse? Et slikt skifte innebærer større fokus på å gjenkjenne former enn å produsere former, et større fokus på helhetlig forståelse og mindre fokus på detaljer.

Jeg legger merke til at eksamen i RUS100, RUS120 og RUS130 har overraskende mye til felles, for eksempel etterspør man presensbøyning i enkle verbparadigmer («жить/å leve» på RUS100, «ходить/å gå» på RUS130). Hvis studenten ikke kan bøye «ходить» på RUS130, tyder dette på store hull ellers i grammatikk-kunnskapen, så eksamen er effektiv sånn sett som vurderingsform. Men resultatene må være frustrerende både for kursansvarlige og studenter (her baserer jeg meg på resultatene fra RUS130 H24, der tallgrunnlaget er lite. Jeg er klar over at studentene på RUS100 og RUS120 – de som gir skriftlig tilbakemelding – stort sett virker godt fornøyde med opplegget).

Slikt elementært puggstoff, ulike paradigmer, kunne kanskje (delvis) flyttes fra eksamen til oblig, gjennom digitaliserte innfyllingsoppgaver i Mitt UiB. I RUS100 må studentene gjøre nesten ukentlige gloseprøver, og her kunne man også ta med grammatiske innfyllingsoppgaver. Studentene kan få mange sjanser til å gjøre obligene, men vil ikke få dem godkjent av programmet før for eksempel 90% av svarene er korrekte.

En eksamensform som tester om studenten er «operativ», vil i stedet fokusere på passiv grammatisk tekstforståelse, for eksempel at studenten gjenkjenner formen «я хожу – jeg går» i en oppgitt tekst. Det er viktigere at studentene vet at «в этом году – i år» og «в лесу – i skogen» er hankjønnord med u-lokativ enn at de aktivt kan ramse opp hvilke substantiver som har u-lokativ. Å kunne gjenkjenne for eksempel partisippformer kan være viktig kunnskap i praksis for å gjøre studenten «operativ», selv om studenten selv ikke kan reglene for partisippdannelse.

Selvsagt vil en student som besitter den aktive kunnskapen, automatisk også ha den passive kunnskapen. Så ideelt sett ønsker både studentene og vi at den aktive kunnskapen er på plass, men realiteten synes å være at dette sjelden er tilfelle på eksamen, så kanskje en viss type aktiv mengdetrening kan automatiseres gjennom digitale obliger og reduseres noe på eksamen. Her kunne kanskje UiB, UiO og UiT gå sammen om å lage en oppgavebank.

En siste generell kommentar. Russiskkursene på UiB har i mye større grad enn på UiO flere lærere (opptil 6 på ett kurs, typisk 3-4). Særlig på de rene språkkursene i 1. og 2. semester har vi på UiO alltid kun én foreleser (+ én språkpedagog i muntlig russisk). Fordelene er at foreleseren tar ansvar for helheten og progresjonen, og sørger for at studentene har et visst felles grammatikkgrunnlag. Fordelen med praksisen ved UiB er mer variasjon i undervisningen. Undervisningen blir mer dynamisk, men også mer fragmentarisk.

RUS100, Grunnkurs i skriftlig og muntlig russisk

Det virker fornuftig at dette forkurset ikke er obligatorisk for studenter med forkunnskaper i russisk.

Jeg fikk tilgang til Canvas-rommet (Mitt UiB) RUS100 H24. Informasjonen er imponerende godt strukturert, fylldig og informativ. Jeg er også veldig imponert over støttearkene til forelesningene.

Jeg har lest en grundig og god emneevaluering av kurset H24. Reduksjon i timeantall fra 9 til 7 i uka virker fornuftig siden dette tross alt bare er et kurs på 10 studiepoeng. Som påpekt av emneansvarlig Margje Post, er læreverket fra 1992 modent for utskiftning, noe som vil skje i 2025.

Jeg antar at oversettelsene leveres for hånd, da jeg er usikker på læringsutbyttet av å levere inn oversettelser skrevet på datamaskin (KI).

Resultatene H24 var gode, i snitt C+ (flere B enn D); ingen stryk, i motsetning til i 2023 da det var 3 stryk.

RUS120, Russisk språk I

Dette er hovedpilaren i russiskstudiet, et kurs på hele 20 studiepoeng. Brita Bryn har skrevet en grundig og god treårsevaluering for 2021-2023. Dette er et undervisningstungt kurs, noe som kan forsvares da kurset gir 20 studiepoeng. En reduksjon fra 10 til 8 undervisningstimer per uke, innført i 2022, virker likevel fornuftig (jf. tilbakemeldinger fra studenter og ekstern fagfelle).

Bryn skriver om utfordringer ved bruk av oversettelse i undervisningen, og at studentene oppfordres til ikke å bruke KI når de arbeider med oversettelsene. Et slikt råd er jeg nok skeptisk til, da studentene bør ta ansvar for egen læring, og KI er i praksis blitt vår tids «ordbok». Er det lov å bruke KI til enkeltord, fraser, eller hvor går grensen? Her tror jeg man enten må gå bort fra oversettelser til russisk som del av undervisningen eller gå over til å diskutere KI-oversettelser i seminartimene, gjerne sammenliknet med menneskeskapt oversettelser av samme tekst. En mulighet er at studentene (gjerne i par) gjør korte oversettelser (3-4 setninger, 10-15 minutter) på papir i seminartimen, hvoretter læreren gjennomgår oversettelsene i plenum med KI-varianter. Studentene retter sine egne besvarelser under gjennomgangen og stiller spørsmål. Min erfaring fra UiO er at dette skaper en fin dynamikk i oversettelsesundervisningen og inkluderer KI på en fruktbar måte, som et nyttig hjelpemiddel.

Bryn viser i notatet at RUS120 er under kontinuerlig revisjon, blant annet hva angår pensum. Disse refleksjonene virker veldig gjennomtenkte. Som også Margje Post påpeker i evalueringen for V24, klager noen studenter over at pensum nå er for brokete og uoversiktlig. Selv om pensumtekstene utvilsomt har kvaliteter, skriver Bryn at enkelte tekster er blitt problematiske i lys av fullskalakrigen og/eller andre forhold. Det virker som fagmiljøet vil følge opp dette.

10 studenter besto eksamen i 2024 (snittkarakter C), en økning fra 7 i 2023, og tilbake på samme nivå som i 2022.

RUS121, Russisk historie og kultur

Ingunn Lunde gir en veldig god beskrivelse av kurset i treårsevalueringen (2021-23) og emneevalueringen V24.

Dette er ikke et språkbasert kurs. Kurset hadde en større pensumrevisjon i 2023 i lys av fullskalainvasjonen. Inntrykket er at kurset er svært godt gjennomtenkt fra avdelingens side. Tilbakemeldingene fra studentene er også gode.

I 2021 besto hele 21 studenter eksamen mot bare 6 i 2019 og 2023 og 8 i 2024, så dette er store, men også noe tilfeldige svingninger.

Den skriftlige eksamen endret form i 2024 da man gikk over til 8 spørsmål uten lengdeanvisning. Dette var ifølge Lunde vellykket.

Et problem for dette kurset, og de fleste universitetskurs, er at studentene ikke benytter seg av øvingstilbud (oppgaveskriving) som ikke er obligatoriske. Lunde påpeker at studentene V24 generelt var dårlig forberedt for diskusjon i timene. Min erfaring fra UiO er at alle «tilbud» om skrivetrening og annet må være obligatorisk for å ha ønsket effekt.

Konklusjon

Både lærekrefter og studenter virker godt fornøyde med et godt gjennomtenkt opplegg i de to første semestrene av russiskstudiet. RUS120 og RUS121 er veldig tydelig atskilt både i form og innhold. Begge kursene er helt sentrale for alle med interesse for russisk språk og Russland. Studenttallet er relativt stabilt, og tallene fra 2024 var gode sammenliknet med 2023. RUS120 må vurderes også opp mot RUS130 og RUS240, og dette vil gjøres grundigere ved neste korsvei.

For språkkursene bør vi kanskje vurdere å skille skarpere mellom aktive og passive ferdigheter, gi studentene realistiske forhåpninger om hva de kan oppnå gjennom studiet og selv være bevisste på hva vi mener studentene må beherske. Det er frustrerende for alle at de færreste studentene i dag går ut av studiet (eller avbryter studiet) med gode aktive språkferdigheter. Kanskje er det mer realistisk å kreve at gjennomsnittsstudenten (som ligger på C i dagens system) skal oppnå gode passive språkferdigheter, og at aktive språkferdigheter blir en bonus for de aller beste.

Oslo, 15. januar 2025.

Atle Grønn, UiO, ekstern fagfelle.